

ΠΡΟΣ

ΑΠΟ

11/10/2025

ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ANNA

ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

Αρχικά, θα ήθελα να σας παρουσιάσω συνοπτικά το γνωστικό μου υπόβαθρο και τις σπουδές μου — όχι με σκοπό να επηρεάσω τη γνώμη κανενός, αλλά για να καταστεί περισσότερο κατανοητό το πλαίσιο των επιλογών μου. Στη συνέχεια, θα αναφερθώ πολύ σύντομα σε μια προσωπική εμπειρία από την εφηβική μου ηλικία, με στόχο να σας προϊδεάσω και να υπογραμμίσω τη σπουδαιότητα της πρωτοβουλίας σας για τη μετατροπή του πρώην στρατοπέδου Κόδρα σε ένα σύγχρονο, μητροπολιτικό πάρκο πρασίνου και πολιτισμού.

Είμαι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με ειδίκευση στην αρχαιολογία, έναν τομέα που αγαπώ ιδιαίτερα. Παράλληλα, τρέφω βαθιά αγάπη για την κλασική μουσική, έχοντας ολοκληρώσει με επιτυχία τις εξετάσεις πτυχίου κλασικού πιάνου και αρμονίας. Αυτή την περίοδο παρακολουθώ το πρώτο έτος μεταπτυχιακού προγράμματος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με αντικείμενο την ψηφιοποίηση και αποτύπωση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

Σε ηλικία περίπου δεκαπέντε ετών, μαζί με την παιδική μου φίλη, είχαμε αγοράσει τα πρώτα μας πατίνια. Ξεκινώντας από το σπίτι μας, παίρναμε το λεωφορείο της γραμμής της οδού Εθνικής Αντιστάσεως και κατεβαίναμε στη στάση της Μαρτίου. Εκεί φορούσαμε τα πατίνια μας και ξεκινούσαμε τη διαδρομή από την περιοχή του τότε λούνα παρκ, διασχίζοντας κατά μήκος την παλιά παραλία της Θεσσαλονίκης. Το στρωμένο με ορθογώνιες πλάκες δάπεδο της παλιάς παραλίας ήταν για εμάς ιδανικό· με λίγη προσπάθεια γλιστρούσαμε ευχάριστα πάνω στις πλάκες και σε σύντομο χρόνο φτάναμε στον προορισμό μας: το αγαπημένο μας και αξέχαστο, ακόμη και σήμερα, Πάρκο του Φωκά.

Εκεί βρίσκαμε τη χαρά μας. Με το που περνούσαμε την είσοδο, μας υποδεχόταν ένας χώρος ειδικά διαμορφωμένος για skateboard και πατίνια (rollers), με ράμπες, μικρούς λοφίσκους και άλλες παρόμοιες κατασκευές, που έκαναν τη διαδρομή πιο παιχνιδιάρικη και ζωντανή. Δεξιά μας υπήρχε ένα τελεφερίκ για παιδιά, το οποίο διέσχιζε κατά μήκος όλο το πάρκο και κατέληγε με μια ομαλή προσγείωση, προσφέροντας διασκέδαση σε μικρούς όλων των ηλικιών. Τέλος, στο κέντρο του πάρκου δέσποζε μια μεγάλη πυραμιδοειδής κατασκευή από σχοινί, επάνω στην οποία σκαρφάλωναν τα παιδιά — και όποιο κατάφερνε να φτάσει πρώτο στην κορυφή, κέρδιζε μια θέση σε ένα από τα ελάχιστα καθίσματα, φτιαγμένα από γερό ύφασμα που θύμιζε карабόπανο.

Αυτές οι αναμνήσεις είναι ανεξίτηλα χαραγμένες στη μνήμη μου και έχουν για μένα ανεκτίμητη αξία. Είναι φανερό ότι ένα μητροπολιτικό πάρκο στο κέντρο της Καλαμαριάς μπορεί να δημιουργήσει παρόμοιες, πολύτιμες εμπειρίες για τα παιδιά, να προσφέρει χαρά και ανάπαυση σε κάθε πολίτη, και να γίνει τόπος δροσιάς και ηρεμίας για τους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας κάτω από τα πράσινα φυλλώματα των δέντρων.

Θα προσεγγίσω το ζήτημα του επανασχεδιασμού του πρώην στρατοπέδου Κόδρα ξεκινώντας την περιγραφή μου από το εξωτερικό περίγραμμα του εκτεταμένου αυτού χώρου, συνολικής έκτασης περίπου 340 στρεμμάτων, και σταδιακά θα εστιάσω προς το εσωτερικό του.

Το πρώτο ζήτημα που θα ήθελα να θίξω αφορά τη στάθμευση των επισκεπτών που δεν διαμένουν πλησίον του πάρκου — ένα θέμα ιδιαίτερης σημασίας. Στον χώρο εντοπίζονται δύο ήδη υπάρχοντες, εξαιρετικά εξυπηρετικοί χώροι στάθμευσης: ο πρώτος βρίσκεται δίπλα στο 2ο Γυμνάσιο Καλαμαριάς και ο δεύτερος πλαισιώνει τη χωμάτινη πρόσβαση προς το παρεκκλήσι των Αγίων Αλεξάνδρου και Μοδέστου, καθώς και τον χώρο μπροστά από το κολυμβητήριο. Και οι δύο αυτοί χώροι είναι απολύτως απαραίτητοι και θα πρέπει να διατηρηθούν. Δεδομένου ότι το έργο αφορά αποκλειστικά τη δημιουργία ενός μητροπολιτικού πάρκου και όχι την κατασκευή υπόγειου χώρου στάθμευσης, θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί η δημιουργία επιπλέον θέσεων στάθμευσης. Διατηρώντας την υπάρχουσα κύρια είσοδο επί της οδού Θεμιστοκλή Σοφούλη, το ορθογώνιο τμήμα στα αριστερά της, επί της οδού Αλ. Παπάγου, προσφέρει τη δυνατότητα για κάποιες επιπλέον, καίριες θέσεις στάθμευσης, ενώ είναι σκόπιμο να διερευνηθεί και η αξιοποίηση άλλων γειτονικών ελεύθερων χώρων για τον ίδιο σκοπό.

Περιμετρικά του οικοπέδου, θα μπορούσαν να φυτευτούν συστοιχίες δέντρων σε ευθύγραμμη διάταξη, ώστε να οριοθετούν τον χώρο και ταυτόχρονα να προσφέρουν φυσική σκίαση και δροσιά στους επισκέπτες που θα επιθυμούν να περιηγηθούν περιμετρικά του πάρκου. Φαντάζομαι μια ζώνη πλάτους 8 έως 10 μέτρων που θα διατρέχει ολόκληρο το πάρκο, με ελαστικό δάπεδο από συνθετικό καουτσούκ (τύπου ταρτάν στίβου). Ένα τέτοιο δάπεδο είναι ιδανικό τόσο για τρέξιμο όσο και για περπάτημα, καθώς απορροφά τους κραδασμούς και μειώνει τον κίνδυνο τραυματισμών. Επιπλέον, η επιλογή μιας τόσο φαρδιάς διαδρομής έχει έναν ακόμη σημαντικό σκοπό: να εξυπηρετήσει με ασφάλεια τα άτομα που κινούνται με αναπηρικό αμαξίδιο, προσφέροντάς τους τη δυνατότητα μιας ευχάριστης και απρόσκοπτης περιήγησης. Εξάλλου, όταν μιλάμε για ένα σύγχρονο πάρκο πρασίνου και πολιτισμού, είναι αυτονόητο ότι η προσβασιμότητα και η φροντίδα για τα άτομα με αναπηρία πρέπει να αποτελούν βασική προτεραιότητα και ένδειξη κοινωνικής ευαισθησίας.

Ωστόσο, υπάρχει ένα ζήτημα στα σημεία πρόσβασης του μητροπολιτικού πάρκου: οι δρομείς που διατρέχουν τη γύρω διαδρομή ενδέχεται να συναντούν απρόσκοπτα τους

εισερχόμενους επισκέπτες, διακόπτοντας τον ρυθμό τους και δημιουργώντας ενδεχομένως στρεσογόνες καταστάσεις. Η λύση θα μπορούσε να είναι η κατασκευή κεκλιμένων ραμπών, οι οποίες θα υπερβαίνουν τα σημεία πρόσβασης και θα κλίνουν ομαλά προς το έδαφος στο τέλος της πορείας τους, εξασφαλίζοντας ασφαλή και άνετη κίνηση τόσο για τους δρομείς όσο και για τους επισκέπτες.

Έπειτα από τη ζώνη περιπάτου, θα μπορούσαν να ακολουθούν και πάλι συστοιχίες δέντρων και θάμνων, οι οποίες θα περικλείουν εντός της νέας αυτής περιμέτρου ολόκληρη την υπόλοιπη έκταση του πάρκου. Ο χώρος αυτός θα μπορούσε να φιλοξενεί ένα πλήθος εγκαταστάσεων και πράσινων σημείων ανάπαυλας και αναψυχής, δημιουργώντας μικρές εστίες ηρεμίας και φυσικής ομορφιάς για τους επισκέπτες.

Είμαι απόλυτα πεπεισμένη ότι η κατασκευή ενός θεάτρου στα πρότυπα του αρχαίου ελληνικού θεάτρου θα προσέδιδε τον πρόπονα πολιτιστικό και πολιτισμικό χαρακτήρα σε έναν τέτοιο χώρο. Θα μπορούσε να τοποθετηθεί αρμονικά, εισερχόμενοι από την είσοδο της οδού Χιλής, στον ακάλυπτο χώρο που εκτείνεται μετά το παρεκκλήσιο των Αγίων Αλεξάνδρου και Μοδέστου και τα δύο μικρά δασύλλια, ενδεχομένως καλύπτοντας και το τμήμα όπου σήμερα διακρίνονται ερειπωμένες κατασκευές, όπως φαίνεται στο Google Earth. Σε μια έκταση περίπου 3.000 τ.μ. είναι απολύτως εφικτό να εγκατασταθεί το τεχνητά διαμορφωμένο κοίλο του θεάτρου με καθίσματα ξύλινα ή λίθινα, καθώς και η ορχήστρα, δηλαδή ο χώρος όπου θα παρουσιάζονται θεατρικά δρώμενα, παραστάσεις αρχαίου δράματος, μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, μουσικές βραδιές πανσελήνου ή ακόμη και βραδιές τζαζ μουσικής. Για παράδειγμα, μόνο ο χώρος των καθισμάτων και της ορχήστρας στο αρχαίο θέατρο του Δίου καταλαμβάνει παρόμοια έκταση, περίπου 3.000 τ.μ.

Η επιλογή του συγκεκριμένου σημείου για την κατασκευή του θεάτρου προτείνεται διότι βρίσκεται πιο κοντά στη θάλασσα, γεγονός που θα επιτρέπει στον θεατή να απολαμβάνει τη θέα του Θερμαϊκού Κόλπου ενώ παρακολουθεί την εκδήλωση. Επιπλέον, η ακουστική θα είναι πιο ευνοϊκή, καθώς ο ήχος θα διαχέεται ομαλότερα χωρίς εμπόδια, αποφεύγοντας έτσι την ηχητική ρύπανση που θα προκαλούσε ενδεχομένως μια τοποθέτηση πλησιέστερα στην οδό Παπάγου.

Γνωρίζω ότι ένα τμήμα του χώρου καλύπτεται με λαμαρίνες, προκειμένου να προστατεύεται η προϊστορική ανασκαφή που είχε ξεκινήσει υπό τη διεύθυνση του τότε καθηγητή μου, κ. Μ. Τιβέριου. Αμέσως μετά από αυτό το σημείο εκτείνεται ένας ακάλυπτος χώρος, ο οποίος θα μπορούσε να αξιοποιηθεί, εφόσον δεν συνδέεται άμεσα με την ανασκαφή. Δεδομένου ότι η περιοχή αυτή διαθέτει ήπιους φυσικούς λοφίσκους, θα μπορούσε να ενταχθεί στο σχέδιο δημιουργίας ενός skate park για παιδιά και εφήβους, με σύγχρονες χαμηλές και υψηλές ράμπες, halfpipe, μεταλλικές μπάρες για κόλπα, πλαϊνά κεκλιμένα πεζούλια και ενδεχομένως μια καμπύλη λεκάνη (bowl). Πρόσφατα εγκαινιάστηκε

στο Πανόραμα ένα μικρότερο skate park, το οποίο αγκαλιάστηκε θερμά από την τοπική κοινωνία.

Θα ήθελα να προσθέσω ότι, όπως κι εγώ στην εφηβεία μου αγάπησα τα πατίνια από την πρώτη στιγμή που τα φόρεσα και βρήκα στο Πάρκο του Φωκά έναν χώρο ελευθερίας και χαράς, έτσι και η σημερινή νεολαία της Καλαμαριάς θα αγαπήσει ένα τέτοιο skate park, που σίγουρα θα εξελιχθεί σε εμβληματικό τόπο συνάντησης και δημιουργικής έκφρασης για τους νέους.

Στον ορθογώνιο χώρο που βρίσκεται δίπλα από την αγορά βιολογικών προϊόντων, θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 5x5, γήπεδα τένις καθώς και, σε παρακείμενη θέση, ένα γήπεδο beach volley, το οποίο απαιτεί σχετικά μικρή έκταση. Οι αθλητικές αυτές εγκαταστάσεις θα ενίσχυαν τη φυσική δραστηριότητα και τη συμμετοχή των πολιτών σε υπαίθριες δραστηριότητες, ενώ θα προσέφεραν εναλλακτικούς τρόπους άσκησης σε ανθρώπους διαφορετικών ηλικιών.

Η γενικότερη φιλοσοφία μου για τον επανασχεδιασμό του πάρκου εστιάζει στην προστασία του υπάρχοντος φυσικού πλούτου, με σεβασμό σε κάθε υγιές δέντρο, και στη δημιουργία εκτεταμένων πράσινων διαδρομών κυκλικού χαρακτήρα μέσα στον ανοιχτό περιβάλλοντα χώρο. Οι διαδρομές αυτές θα είναι ιδανικές για περιπάτους, για γονείς με μικρά παιδιά που κάνουν ποδήλατο ή πατίνι, καθώς και για ηλικιωμένους που επιθυμούν να περπατούν σε έναν ασφαλή και ήρεμο χώρο.

Σε επιλεγμένα σημεία, ιδιαίτερα σε μικρούς λόφους με θέα προς τη θάλασσα, τα γήπεδα ή τα δασύλλια, θα μπορούσαν να τοποθετηθούν ξύλινα κιόσκια με τραπέζια, κατάλληλα για αναψυχή και ξεκούραση. Οι πράσινες κυκλικές διαδρομές θα οδηγούν φυσικά προς αυτά τα σημεία, διευκολύνοντας την πρόσβαση όλων των επισκεπτών, ακόμη και ατόμων με κινητικές δυσκολίες. Ένα σύγχρονο πάρκο για μικρά παιδάκια με κούνιες, τσουλήθρες και άλλα παιχνίδια και ένα μικρό πάρκο άμμου για τους πιο μικρούς που διασκεδάζουν παίζοντας με κουβαδάκια και φτυαράκια.

Γνωρίζω ότι εντός του χώρου υπάρχουν αρκετές παλιές στρατιωτικές αποθήκες, οι οποίες θα μπορούσαν να αποκτήσουν θεματική χρήση, μετατρεπόμενες σε μικρούς, λειτουργικούς χώρους πολιτισμού και ψυχαγωγίας. Ενδεικτικά:

- Μία αποθήκη θα μπορούσε να διαμορφωθεί σε χώρο επιτραπέζιας αντισφαίρισης (πινγκ-πονγκ).
- Μία δεύτερη, σε χώρο επιτραπέζιου σκακιού, όπου θα μπορούσαν να διοργανώνονται σκακιστικοί αγώνες ή μαθήματα για παιδιά.

- Μία τρίτη, σε εργαστήριο ζωγραφικής, όπου οι επισκέπτες θα φέρνουν τα υλικά τους και θα χρησιμοποιούν τον χώρο ελεύθερα για δημιουργία.
- Άλλες αποθήκες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για περιοδικές μουσειακές εκθέσεις, όπως για παράδειγμα η παρουσίαση ευρημάτων της ανασκαφής στο Καραμπουρνάκι ή άλλες τοπικές αρχαιολογικές δράσεις.
- Ένα από τα διώροφα κτήρια που σώζονται σε καλή κατάσταση θα μπορούσε να συντηρηθεί και να μεταφερθεί εκεί η κεντρική βιβλιοθήκη της Καλαμαριάς.

Επιπλέον, θα μπορούσε να λειτουργεί θερινός κινηματογράφος και υπαίθρια οθόνη προβολών για παιδικές ταινίες, συνοδευόμενες από αναψυκτήριο και χώρους ελαφριάς εστίασης, ώστε ο χώρος να ζωντανεύει και τα βράδια, διατηρώντας όμως έναν ήπιο και πολιτισμένο χαρακτήρα.

Όλες αυτές οι παρεμβάσεις συνθέτουν το όραμα ενός σύγχρονου μητροπολιτικού πάρκου που συνδυάζει τη φυσική ομορφιά, την πολιτιστική δραστηριότητα και την καθημερινή ζωή των πολιτών. Έναν χώρο ανοιχτό, προσβάσιμο και φιλικό προς όλους — από τα μικρά παιδιά μέχρι τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία — που προάγει την άθληση, την ψυχαγωγία και τη δημιουργία. Με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, το πάρκο αυτό μπορεί να αποτελέσει ένα ζωντανό σημείο αναφοράς για την Καλαμαριά και ολόκληρη τη Θεσσαλονίκη, έναν τόπο όπου η φύση, ο πολιτισμός και ο άνθρωπος συναντιούνται σε απόλυτη ισορροπία.